



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 484/2023-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Libora Duřu (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej ČOLLÁK & PARTNERI advokátskou kanceláriou s. r. o., Floriánska 19, Košice, IČO 45 946 868, v mene ktorej koná advokát a konateľ doc. JUDr. Jaroslav Čollák, PhD., proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Co/241/2019 z 18. novembra 2020 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo/90/2021 z 30. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie. Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu č. k. 9Co/241/2019 z 18. novembra 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), alternatívne vykonateľnosť III. výroku rozsudku krajského súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v dotknutom súdnom konaní po prebehnutom prvoinštančnom, odvolacom, dovolacom a následnom odvolacom a dovolacom konaní bola riešená otázka vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Právne posúdenie veci bolo ovplyvnené právnym posúdením notárskych zápisníc, ktorých platnosť sťažovateľka od začiatku súdneho konania spochybňovala a ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v prvom dovolacom rozhodnutí č. k. 5Cdo/58/2017 z 30. mája 2017 posúdil ako

uzatvorené v rozpore so zákonom, čím dal za pravdu sťažovateľke, teda sťažovateľka dosiahla úspech.

3. V rozsudku krajského súdu (nasledujúcom po prvom dovolacom konaní) krajský súd aplikoval zásadu úspechu vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania, čo sťažovateľka považuje za rozporné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, predmetom konania, ako aj materiálnym jadrom sporu ovplyvneným úspešným dovolaním sťažovateľky (v prvom dovolacom konaní). Súčasne o vyporiadaní masy BSM krajský súd rozhodol bez zohľadnenia starostlivosti sťažovateľky o domácnosť a rodinu, iba na základe sporného vyhodnotenia nadobudnutia vyporiadanej nehnuteľnosti výlučne žalovaným (exmanželom).

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, v ktorom predovšetkým namietala, že krajský súd sa nevysporiadal s prekvapivou aplikáciou zásady úspechu v konaní vo vzťahu k trovám konania a tiež s nezohľadnením zásady zásluhovosti vo vzťahu k vyporiadaniu BSM, ktorá je v judikatúre dovolacieho súdu opakovane potvrdzovaná. Rozhodnutie krajského súdu (bod 54 odôvodnenia) je v súvislosti s aplikovanou zásadou úspechu bez opory v spise a procesnom vývoji veci samej. Krajský súd podľa názoru sťažovateľky nemôže tvrdiť, že okrem bytu neboli predmetom vyporiadania BSM žiadne iné položky, pokiaľ o nich nikdy meritórne nekonal, ale tieto sa predmetom vyporiadania BSM nestali len na základe procesného úkonu sťažovateľky – úpravy žaloby. Uvedená dispozícia je bežnou súčasťou týchto konaní, preto nie je možné úpravu vyporiadanej masy považovať za procesnú výhru alebo prehru niektorej zo strán sporu.

5. Najvyšší súd opätovné dovolanie sťažovateľky zamietol rozsudkom č. k. 2 Cdo 90/2021 z 30. januára 2023 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) s tým, že v konaní sa otázka náhrady trov konania neriešila. Právna otázka formulovaná sťažovateľkou v dovolaní však spočívala práve v zodpovedaní otázky, či je možné aplikovať zásadu úspechu proti strane, ktorá bola v dovolacom konaní (prvom, pozn.) plne úspešná, čím vyvrátila priebeh doterajšieho konania, len na základe tej skutočnosti, že súd vyporiadal BSM v prospech žalovaného. Sťažovateľka zastáva názor, že táto právna otázka nebola dosiaľ v judikatúre dovolacieho súdu riešená a súčasne krajský súd sa odklonil od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, ak aplikoval zásadu úspechu v konaní o vyporiadanie BSM spôsobom, ktorý odporuje dovolacej praxi.

6. Podľa sťažovateľky ústavný súd má v tejto veci prípadným nálezom možnosť prispieť k menšej rozdrobenosti judikatúry v otázke aplikácie zásady úspechu v konaní s mimosporovým charakterom, i keď vedenom v zmysle procesnoprávných predpisov ako konanie sporové.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Prvá rovina chybného postupu krajského súdu podľa názoru sťažovateľky spočíva v absolútnej absencii vysporiadania sa s princípom zásluhovosti pri vyporiadaní masy BSM, čím bolo zasiahnuté do práva sťažovateľky vlastniť majetok, ako aj do jej práva na spravodlivý súdny proces, pretože oba všeobecné súdy prehliadli jej argumentáciu. Krajský súd nevyčerpal všetky potrebné rozhodovacie postupy a zákonné požiadavky na vyporiadanie masy BSM, ktorú správne určil až najvyšší súd v prvom dovolacom konaní.

8. Druhá rovina chybného postupu krajského súd spočíva v chybe pri vyhodnocovaní procesu vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania a prezentovanej právnej úvahy.

9. Sťažovateľka napáda rozsudok krajského súdu z dôvodu nesprávneho skutkového vyhodnotenia veci, čo malo vplyv na odklon krajského súdu od judikatúry dovolacieho súdu. Krajský súd aplikoval princíp výlučnosti zásluh na nadobudnutí majetku len jedným z manželov, ignorujúc ostatné zásady a princípy, ktoré bol povinný aplikovať pri vyporiadavaní BSM, predovšetkým mieru pričinenia sťažovateľky o starostlivosť o sporný byt a jeho chod (prínos sťažovateľky). Krajský súd jednostranne zvýhodnil žalovaného, poukazujúc len na fakty svedčiacie v jeho prospech a prehliadajúc aj mieru opatery sťažovateľky o maloletú dcéru, ktorá bola napokon zverená do jej starostlivosti. Krajský súd mieru osobnej starostlivosti sťažovateľky pri ustálení masy BSM nezohľadnil, okolnosti vzťahu medzi manželmi nijako neskúmal, teda postupoval v rozpore s § 150 Občianskeho zákonníka.

10. Najvyšší súd druhé dovolanie sťažovateľky zamietol bez reakcie na jej zásadné námietky, preto rozsudok najvyššieho súdu sťažovateľka považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné rozhodnutie. Samotnému vecnému posúdeniu veci sa najvyšší súd venoval iba v dvoch bodoch odôvodnenia svojho rozhodnutia napriek tomu, že celé rozhodnutie má 22 strán. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len skopíroval priebeh konania a v rámci právneho posúdenia veci stroho konštatoval, že právna dovolacia otázka nebola sťažovateľkou formulovaná v súlade s Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“) a vo zvyšku je síce dovolanie prípustné, avšak nedôvodné.

11. Pokiaľ ide o aplikáciu zásady úspechu vo vzťahu k zaviazaniu sťažovateľky zaplatiť žalovanému trovy konania v celom rozsahu, sťažovateľka, poukazujúc na § 255 a § 257 CSP, považuje túto za formalistickú, keďže v konaní o vyporiadanie BSM nie je možné jednoznačne určiť, kto mal vo veci úspech, pretože vyporiadanie BSM sa stalo predmetom súdneho konania z dôvodu, že strany konania (bývalí manželia) k dohode nedospeli.

12. Ďalším faktorom, ktorý mal byť súdmi zohľadnený pri rozhodovaní o náhrade trov konania, je to, ako sa každá zo strán sporu pričínila o vznik sporu – prípadne jeho priebeh. Nie je preto nepodstatné, že sťažovateľka najprv prezentovala snahu vyporiadať BSM vo väčšom rozsahu, následne túto masu BSM proaktívne upravila len na podstatné veci, konkrétne na jedinú nehnuteľnosť (byt). Uvedené nie je dôvodom na aplikáciu zásady úspechu v konaní, hoci sporný byt bol napokon priznaný žalovanému. Sťažovateľka tiež poukázala na skutočnosť, že väčšina všeobecných súdov náhradu trov konania pri vyporiadaní BSM nepriznáva.

13. Aplikácia zásady úspechu pri trovách konania vykonaná krajským súdom v dotknutom konaní nie je podľa názoru sťažovateľky v právnom štáte akceptovateľná, predovšetkým v kontexte právnych vád vecného posúdenia, ktoré krajský súd vykonal a prezentoval. Rozsudok krajského súdu je v tomto smere arbitrárny, prekvapivý a jeho závery pôsobia vecne nesprávne. Krajský súd po 11 rokoch trvania súdneho konania prekvapivo aplikoval zmienenu zásadu úspechu, k čomu sa sťažovateľka nemala možnosť vyjadriť.

14. Správne rozhodnutie o trovách konania malo byť podľa sťažovateľky také, ktorým by konajúci súd žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 370/2023-5 z 22. júna 2023 bol sudca Ladislav Dudíťš (člen IV. senátu) vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie a jeho zástupcom je sudca Martin Vernarský v zmysle čl. III. ods. 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodoval v zložení senátu uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľky (čl. 20 ods. 1 ústavy) rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu v konaní o vyporiadanie BSM iniciovanom sťažovateľkou.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

17. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

18. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka považuje odôvodnenie rozsudku krajského súdu za nedostatočné, keďže krajský súd sa nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré boli rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej (nesprávna aplikácia zásady zásluhovosti pri vyporiadaní BSM), ako aj pre priznanie náhrady trov konania žalovanému v celom rozsahu (nesprávna aplikácia zásady úspechu).

19. Zo sťažnostnej argumentácie vyplýva, že sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Dovolacie námietky, ktoré sa argumentačne podstatne prekrývajú s ústavnou sťažnosťou, už teda boli predmetom preskúmania najvyšším súdom predovšetkým z hľadiska posudzovaného dovolacieho dôvodu zmätočnosti.

20. Pokiaľ ide o námietky, ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní, je možné ich potom uplatniť v ústavnej sťažnosti, pričom lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k rozsudku krajského súdu (tento princíp sa premietol i do § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka však netvrdí a z príloh ústavnej sťažnosti nevyplýva, že niektorú z jej sťažnostných námietok nemohla uplatniť, resp. neuplatnila v dovolacom konaní.

21. Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľke domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany.

22. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu:

23. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

24. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

25. Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti predložená argumentácia nie je spôsobilá spochybniť ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti opakuje výhrady, ktoré už uplatnila pred najvyšším súdom, vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v ústavnej sťažnosti nepredložila konkrétnu argumentáciu spochybňujúcu ústavnú udržateľnosť jeho právnych záverov. Prevažná časť jej argumentácie je polemikou na úrovni zákona a zisteného skutkového stavu a len opakovaním argumentácie uvedenej v dovolaní, čím sťažovateľka stavia ústavný súd do pozície ďalšej prieskumnej inštancie, ktorá by mala opätovne posudzovať rovnaké námietky. Takéto postavenie ústavnému súdu neprináleží.

26. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v ktorom namietala, že krajský súd odignoroval priebeh a závery predchádzajúceho odvolacieho a dovolacieho konania, ktoré zmenili právne posúdenie masy BSM v prospech sťažovateľky (sporný byt sa stal predmetom vyporiadavania), a preto sa mali stať

predmetom vyporiadavania v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka, čo sa nestalo. Rozsudok krajského súdu sťažovateľka považovala za vychádzajúci z nesprávneho skutkového vyhodnotenia veci, čoho dôsledkom bol odklon od judikatúry dovolacieho súdu. Krajský súd neprihliadol na relevantné dôkazy preukazujúce, že sporný byt bol nadobudnutý z prostriedkov spoločných, vzal do úvahy výlučne argumentáciu žalovaného a nijako neodôvodnil svoje závery, že sťažovateľka sa nepodieľala na získaní a udržaní vyporiadavaného bytu. Právne závery prvého dovolacieho rozhodnutia (zahrnutie bytu do BSM, pozn.) robia zo sťažovateľky úspešnú stranu konania, napriek tomu krajský súd nepreskúmateľne a v rozpore s princípmi udržateľnosti súdneho rozhodnutia zaviazal sťažovateľku k náhrade trov konania žalovanému v celom rozsahu. Otázku, ktorá dosiaľ nebola v judikatúre dovolacieho súdu riešená, sťažovateľka formulovala takto: „*Môže rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu v rozsahu určenia pravidiel pre zahrnutie právnych statkov do masy BSM – prípadne vyhodnotením konkrétnych právnych úkonov ako neplatných - sekundárne určiť procesný úspech doposiaľ prebehnutých konaní v prospech doposiaľ neúspešnej strany, ktorej návrhy na vyporiadanie konkrétnych právnych statkov boli prvoinštančnými a odvolacími súdmi zamietané? Oplyvní procesný úspech strany sporu v dovolacom konaní – procesný úspech strany doposiaľ neúspešnej v prípade, ak dovolací súd upraví predmet sporu v súlade so žalobným návrhom?*“

27. Najvyšší súd k sťažovateľkou uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v konkrétnostiach uviedol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie (s ktorým sa odvolací súd stotožnil) obsahuje všetky zákonné náležitosti, oba súdy nižšej inštancie podrobne opísali skutkové zistenia a dôkazy, uviedli, ktoré zistenia a právne argumenty posúdili ako relevantné, citovali zákonné ustanovenia, z ktorých vyvodili právne závery. Najvyšší súd v bode 20 odôvodnenia svojho rozhodnutia citoval relevantnú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu (body 35 až 47), konštatujúc (bod 20.1), že jedinou vyporiadavanou vecou medzi stranami sporu bol byt, a to na základe právneho záveru najvyššieho súdu uvedeného v predchádzajúcom dovolacom rozhodnutí, v ktorom konštatoval neplatnosť dohody o zúžení BSM uzatvorenej medzi bývalými manželmi (bod 31), ktorá *de facto* znamenala zánik BSM, čo inštitút zúženia BSM neumožňuje. Najvyšší súd tiež poukázal na skutočnosť, že odvolací súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z princípu procesného úspechu vo veci podľa § 255 ods. 1 CSP, konštatujúc plný úspech žalovaného, ktorému bol priznaný byt, a čo sa týka ostatných sťažovateľkou navrhovaných vecí na vyporiadanie BSM, okresný súd žalobu zamietol a sťažovateľka odvolanie v tejto časti nepodala, teda bola aj v tejto časti procesne neúspešná.

28. Najvyšší súd nezistil závažné deficity v dokazovaní ani prijatie skutkových záverov, ktoré by boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle popierajúcom zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (bod 23.3), ktorými by mohlo dôjsť k namietanej vade zmätočnosti. Skonštatoval, že vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje závery prijaté okresným súdom a krajským súdom, z ktorých vyplynulo, že o nadobudnutie sporného bytu sa pričínil výlučne žalovaný z konkrétnych finančných zdrojov, sťažovateľka sa na získaní majetku nepodieľala (bod 23.4), teda aplikoval zásadu zásluhovosti vo vzťahu k nadobudnutiu sporného bytu. Najvyšší súd sa tiež vyjadril k nevyhoveniu návrhu na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom na zistenie príjmu žalovaného (bod 23.5) Najvyšší súd napokon uzavrel, že nestotožnenie sa sťažovateľky so spôsobom vyhodnotenia dokazovania nemôže bez ďalšieho viesť k záveru o existencii vady podľa

§ 420 písm. f) CSP za súčasného konštatovania, že najvyšší súd je zisteným skutkovým stavom viazaný. Dovolanie sťažovateľky v tejto časti tak posúdil síce ako prípustné, avšak nedôvodné.

29. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľkou formulované právne otázky nespĺňajú podmienku, že ide o otázky, od ktorých by záviselo rozhodnutie krajského súdu (bod 31.1). Dovolacia argumentácia sťažovateľky má charakter polemiky s rozhodnutím krajského súdu či kritiky jeho postupu pri právnom posudzovaní veci, čo však nezodpovedná kritériám na jej vymedzenie podľa § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 CSP (bod 32). Na základe uvedeného posúdil dovolanie sťažovateľky v tejto časti ako neprípustné.

30. Ústavný súd uvádza, že prijaté právne závery so zreteľom na obsah dovolania nemožno považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa najvyšší súd zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky, ktorou odôvodňovala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, vysvetlil dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktorým z ústavnoprávneho hľadiska nemožno nič vytknúť. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti tak ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka dostala z materiálneho hľadiska odpovede na ňou vznesené námietky (s výnimkou namietaného nesprávneho právneho posúdenia, ktoré však bolo zodpovedané súdmi nižšej inštancie), pričom prijaté závery sú konzistentné a ústavne prijateľné. Konanie, ktoré ako celok zohľadňuje všetky podstatné okolnosti danej právnej veci, považuje ústavný súd v celkovom výsledku za spravodlivé.

31. Ústavný súd v súvislosti s uplatnenou námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nesprávnej aplikácie § 255 ods. 1 CSP (aplikácie zásady zodpovednosti za úspech v spore, ktorá nemala byť podľa názoru sťažovateľky na daný prípad aplikovaná) dodáva, že nezistil v skutkových a právnych záveroch najvyššieho súdu (ani krajského súdu) nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. V rámci rozhodovania o otázke priznania náhrady trov konania krajský súd uplatnil zákonom poskytovaný priestor na uváženie o možnosti aplikácie § 255 CSP. Najvyšší súd jeho rozhodnutie v tejto časti posúdil ako dostatočne presvedčivo odôvodnené (body 20.2 a 20.3). Do tohto záveru ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a ho nahradzovať, keďže úspešnou stranou sporu je vo veci tá sporová strana, ktorej bolo vyhovené (mala vo veci plný úspech), čo je prípad žalovaného, nie sťažovateľky.

32. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie ústavný súd už len dodáva, že dané právo nie je možné vykladať tak, že by sťažovateľom garantovalo právo na úspech v konaní či zaručovalo rozhodnutie zodpovedajúce ich predstavám. Jeho obsahom je právo na také súdne konanie, v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi za súčasnej aplikácie ústavných princípov. Ústavný súd už viackrát vo svojej judikatúre konštatoval, že nesúhlas sťažovateľa so závermi či názormi konajúcich súdov nemôže sám osebe zakladať dôvodnosť ústavnej sťažnosti.

33. V súvislosti s názorom sťažovateľky o možnosti ústavného súdu prispieť k zjednoteniu judikatúry o nastolených právnych otázkach ústavný súd pripomína, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť ani účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Rovnako tak ústavný súd nezjednocuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov. Rozhodujúce je, či

z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je možné zistiť konkrétne úvahy, ktoré súd viedli ku konkrétnemu právnemu záveru, čo bolo v prípade sťažovateľky splnené.

34. Vychádzajúc z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a zohľadňujúc prezentovanú sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a právom na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

35. K namietanému porušeniu základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy je potrebné uviesť, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie tohto práva v spojení s alebo v nadväznosti na namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý proces, argumentujúc nezákonnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nedošlo v rámci argumentov sťažovateľky k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, k rovnakému záveru dospel aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy, a preto aj v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú.

36. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite ústavnej sťažnosti vrátane jej návrhu na odloženie vykonateľnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu